

Gemeente Arnhem Dienst MOW
T.a.v. de heer R. Driessen
Postbus 9200
6800 HA ARNHEM

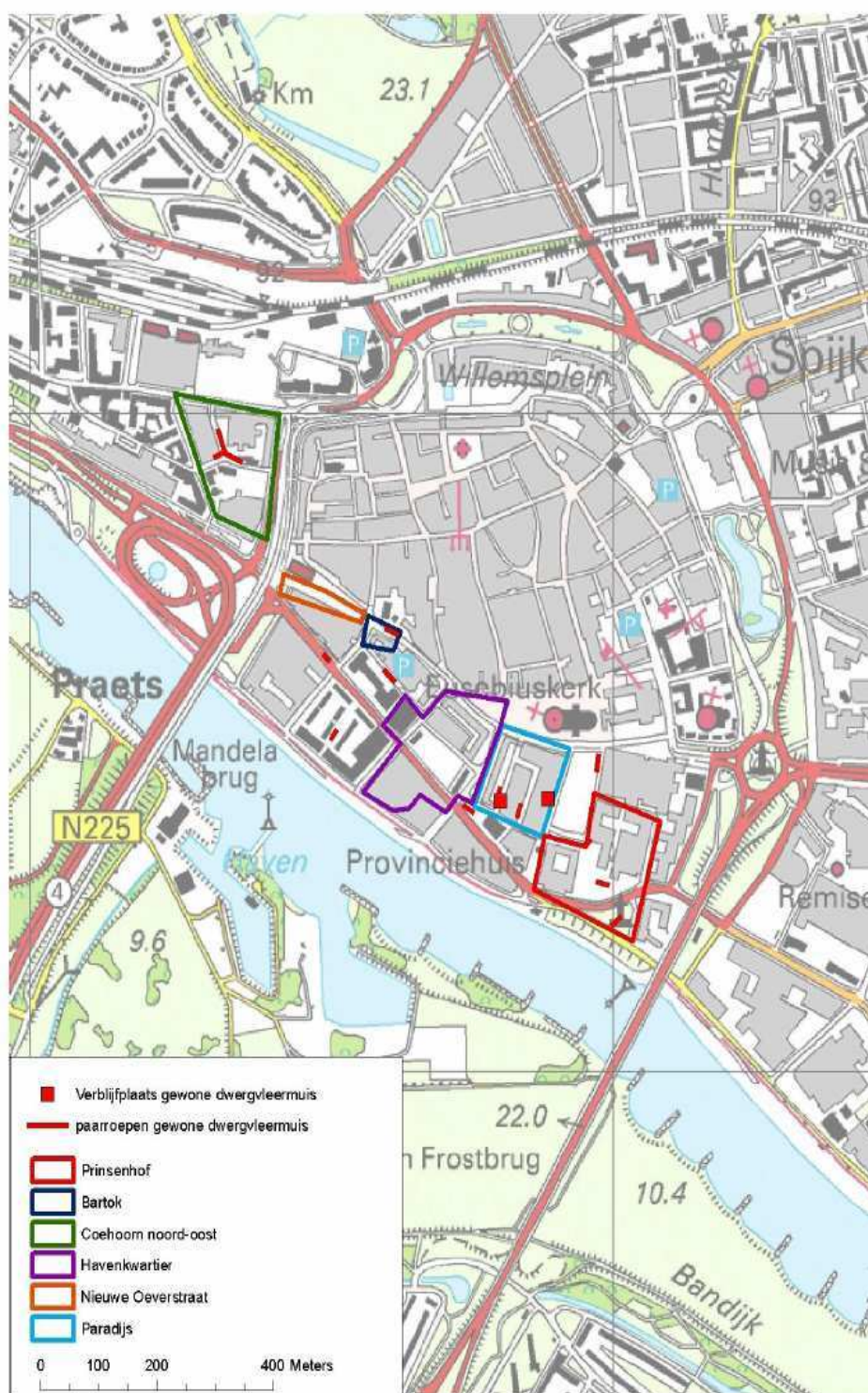
Goor, 28 oktober 2009

Betreft : resultaten nadere veldonderzoeken Rijnboog
Ref. nr. : 3669/FKo
Cont. pers. : Friso Koop

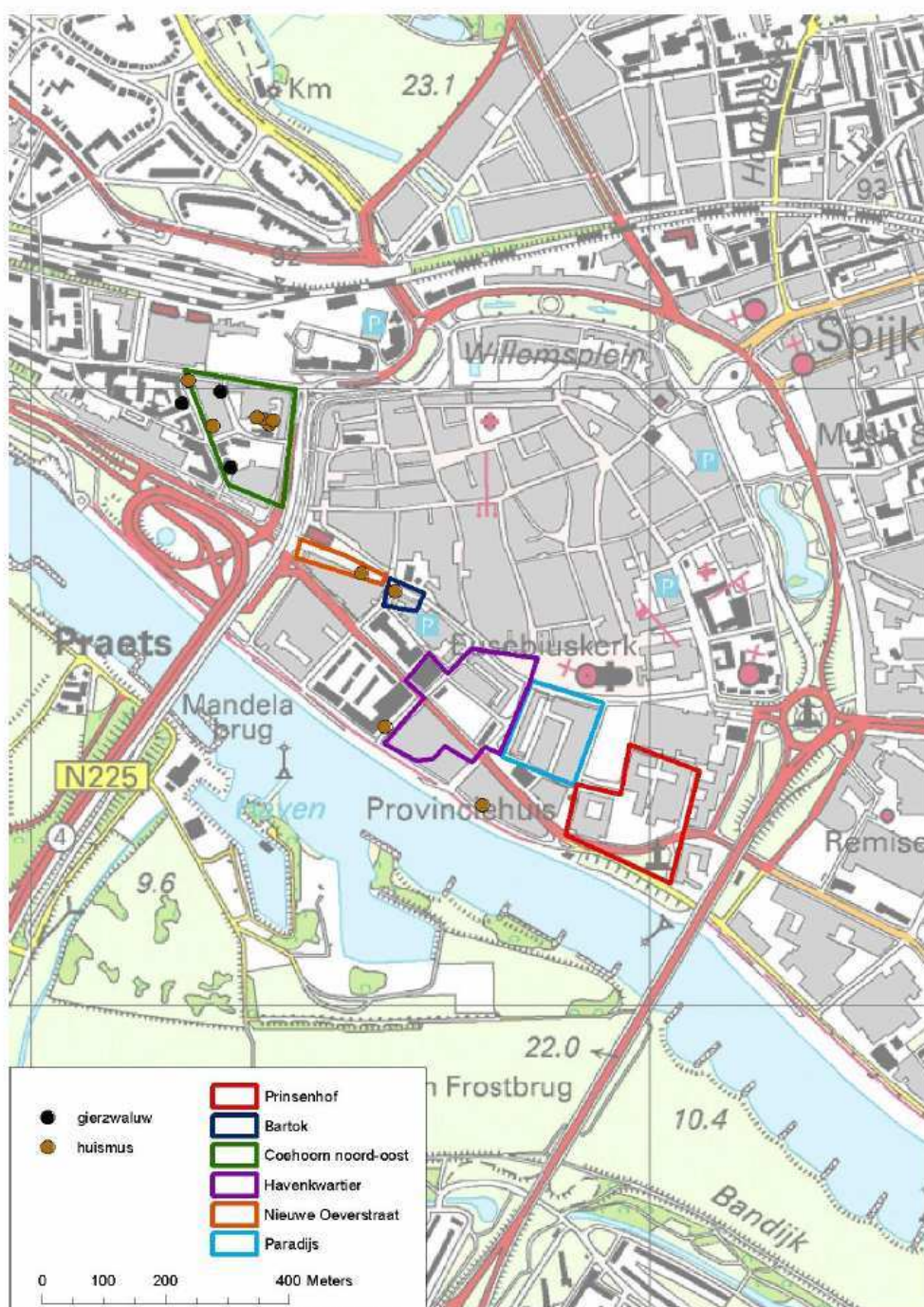
Geachte heer Driessen,

Voor 6 deelgebieden van het project Rijnboog in de binnenstad van Arnhem is een nadere inventarisatie uitgevoerd naar vleermuizen, broedvogels en naar het voorkomen van de steenmarter. Eelerwoude heeft voor deze inventarisatie samengewerkt met Ekoza Ecologisch onderzoek en advies. De resultaten van de inventarisatie zijn beschreven in bijgevoegde rapportage. Hieronder worden kort de conclusies van het onderzoek weergegeven.

1. binnen de projectlocaties zijn twee zomerverblijfplaatsen en minimaal vier paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis aanwezig (zie figuur 1). Verblijfplaatsen van vleermuizen zijn strikt beschermd. Ook paarverblijfplaatsen worden als vaste verblijfplaats aangemerkt.
2. de huismus heeft een grote kolonie in het deelgebied Coehoorn noord-oost en is daarnaast ook op een aantal andere plaatsen aangetroffen (zie figuur 2). Nesten van de huismus zijn jaarrond beschermd.
3. de gierzwaluw heeft nesten in het deelgebied Coehoorn noord-oost. Nesten van de gierzwaluw zijn jaarrond beschermd. Er zijn twee nesten binnen het plangebied vastgesteld (zie figuur 2), maar waarschijnlijk zijn er meer nesten aanwezig.
4. er zijn geen aanwijzingen gevonden voor de aanwezigheid van de steenmarter.

Figuur 1 Verblijfplaatsen vleermuizen

Figuur 2 vaste verblijfplaatsen vogels

Beschermde status

Vaste verblijfplaatsen van alle in Nederland voorkomende vleermuissoorten zijn strikt beschermd door de Flora- en faunawet. Dit geldt ook voor vaste rust-verblijf- en/of nestplaatsen van de huismus en de gierzwaluw.

Voor soorten uit Bijlage IV van de Habitatrichtlijn – alle vleermuizen vallen hieronder – kan geen ontheffing meer worden aangevraagd op basis van belang j 'de uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke

inrichting of ontwikkeling'. Omdat er voor vleermuizen geen ontheffing meer kan worden gekregen voor 'belang j', is een goede onderbouwing van de *dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten* van wezenlijk belang bij de ontheffingsaanvraag. De gemeente dient te onderbouwen;

- de noodzaak voor de herinrichting van de deelgebieden
- de reden waarom voor deze locaties is gekozen en waarom niet voor een andere die wellicht minder effect zou hebben gehad op de soorten waarvoor ontheffing wordt aangevraagd.

Het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) beoordeelt de aanvraag op de onderbouwing van deze aspecten.

Voor vogels kan naast belang j, ook geen ontheffing meer worden aangevraagd op basis van belang e, de 'dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten'. Dit betekent dat vóór de herinrichting maatregelen moeten worden getroffen om negatieve effecten op de huismus en de gierzwaluw te voorkomen. Waar het om gaat is dat de functionaliteit van de verblijfplaatsen wordt gewaarborgd.

Voor wat betreft maatregelen kan worden gedacht aan;

- bebouwing toegankelijk maken voor huismus, gierzwaluw en vleermuizen. Voor de huismus en de gierzwaluw bestaan speciale kasten die in huizen kunnen worden aangebracht. Voor de huismus bestaan bijvoorbeeld speciaal voor de soort ontwikkelde vogelvides; een platte nestkast van kunststof die in het dak van het nieuwe huis kan worden aangebracht. De kast kan gemonteerd worden onder de onderste rij pannen van het dak. De vide biedt onderdak aan de huismus, maar voldoet tegelijk aan alle eisen uit het bouwbesluit en voorkomt dat vogels verder onder het dak kruipen. Mogelijkheden om huizen toegankelijk te maken voor vleermuizen zijn het aanbrengen van hoge ventilatiespleten (open voegen) waar alleen vleermuizen door in de spouw kunnen komen, het aanbrengen van toegankelijke gevelbetimmering en brede daklijsten. Een toegangsspleet van pinkdikte volstaat. Daarnaast bestaan er ook voor vleermuizen speciale kasten (zie voorbeeld in foto 1). Van belang is dat maatregelen worden getroffen vóórdat de herinrichtingswerkzaamheden worden gestart.
- te slopen bebouwing met vaste verblijfplaatsen van vogels slopen buiten het broedseizoen (maart – medio juli)
- te slopen bebouwing met vaste verblijfplaatsen van vleermuizen slopen buiten de kraamperiode (eind april – medio juli) en buiten de winterrust (oktober – eind maart).

Foto 1 Kraamkamerkast voor gewone dwergvleermuizen

Gezien de recentheid van de wijzigingen in de toetsing van de Flora- en faunawet en het feit dat de Dienst Landelijk Gebied nog bezig is met de interpretatie van de wijzigingen in de toetsing, wordt aanbevolen om het project in vroeg stadium te bespreken met de DLG te Arnhem. Doel van dit overleg is om vast te leggen welke maatregelen moeten worden getroffen om het project uiteindelijk door te kunnen laten gaan.

Wij vertrouwen erop u met bovenstaande voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
Eelerwoude BV

Friso Koop
Adviseur Ecologie/Hydrologie

Bijlage: rapportage Nader onderzoek zoogdieren en vogels (Ekoza, oktober 2009)